

Överförmyndarnämndens delårsrapport per 30 april 2018

Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Överförmyndarnämndens uppdrag

Överförmyndaren är en av kommunens obligatoriska verksamheter. Nämndens viktigaste uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Detta innebär att granska hur ställföreträdarna sköter sina uppdrag att företräda huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter. Överförmyndarnämndens utgångspunkt är att verksamheten ska kännetecknas av rättssäkerhet och trygghet.

Vid årets början hade 637 personer uppdrag som god man eller förvaltare i Linköpings kommun och utöver detta står 678 föräldrar/förmyndare under överförmyndarnämndens tillsyn. Majoriteten av ställföreträdarna lämnar en årlig redovisning av sitt uppdrag medan god man för ensamkommande barn redovisar tre gånger per år. Det samlade värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i kommunen förvaltar åt sina huvudmän uppgår till cirka 580 000 tkr. Uppdraget är ett frivilligt uppdrag för vilket ställföreträdaren erhåller ett arvode.

Överförmyndarnämndens viktigaste utmaningar

Beslut om god man och förvaltare fattas av tingsrätten medan överförmyndarnämnden ansvarar för rekrytering och utbildning. För att möta utmaningen att kontinuerligt rekrytera rätt kompetens till dessa frivilliga uppdrag har flera informations- och rekryteringsinsatser genomförts i samarbetet med kommunens Frivilligcentrum. Med en kombination av traditionella och nya metoder fortsätter nämnden att söka vägar framåt i att rekrytera och bibehålla ställföreträdare med rätt kompetens.

En stor del av året innebär intensivt granskningsarbete av inlämnade årsräkningar och redogörelser. Utmaningen ligger i att effektivt och skyndsamt granska varje uppdrag utan avkall på kvalitet. Genom omvärldsbevakning och kontinuerlig kompetensutveckling fortsätter arbetet med att utveckla och förbättra verktygen i tillsynsarbetet.

Ytterligare utmaningar finns inom området ensamkommande barn där gode männen ställs inför ständigt nya frågeställningar i relation till regeländringar och lång väntan. Antalet ärenden minskar successivt i takt med att nya barn är få och många blir myndiga under året. Flera barn skrivs upp i ålder av Migrationsverket och i de fall beslutet överklagas har Överförmyndarnämnden i Linköpings kommun beslutat att god man kvarstår till dess beslutet vunnit laga kraft.

När det gäller kostnaderna för arvodet till gode män för asylsökande ensamkommande barn kunde dessa fram till och med 2017 återsökas från Migrationsverket. I samband med nytt statligt ersättningssystem grundat på olika schablonersättningar pågår ett internt arbete att fördela ersättningarna mellan kommunens olika nämnder. För innevarande år bedöms ekonomin inte vara en utmaning men för planering framåt föreligger en rad osäkerhetsfaktorer så som antalet barn, handläggningstiderna hos Migrationsverket, antalet barn som får särskilt förordnad vårdnadshavare samt den interna fördelningen av de olika schablonersättningarna.

Årets första månader har också inneburit fokus på digitalisering. Detta gäller såväl förberedelser inför ny dataskyddsförordning som arbetet med att kartlägga möjliga digitala lösningar för ansökan, redovisning och kommunikation med ställföreträdare och allmänhet. Detta arbete har påbörjats och beräknas pågå under året.

Överförmyndarverksamheten arbetar vidare med ovan nämnda utmaningar och ser inga väsentliga avvikelser gällande ekonomisk prognos.

Uppföljning av indikatorer

För överförmyndarnämnden finns inte några av kommunfullmäktige fastställda indikatorer. Nedan redovisas ett av nämndens fyra mål gällande andel granskade årsräkningar per den 30 april.

Indikatorer	2016	2017	2018		
	Utfall	Utfall	Budget	Utfall T1	Prognos
Nämndens övriga indikatorer					
För att huvudmännens rätt ska tas tillvara och för att de inte ska lida rättsförlust, ska årsräkningar som inlämnas i rätt tid granskas skyndsamt.	51 %	59 %	60 %	63 %	100 %

Andel granskade årsräkningar per den 30 april					
---	--	--	--	--	--

Analys och kommentar

Överförmyndarnämndens arbete med att bidra till att Linköpings kommun är en plats där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv uttrycks i fyra mål. Av dessa är det ett som följs upp i samband med delårsrapporten i april. Under årets första månader har fokus legat på granskning av ställföreträdarnas årsräkningar vilka lämnas in i början på året. Målsättningen att 60 % ska vara granskade vid april månads utgång har uppnåtts och redovisat utfall uppgår till 63 %. Med hänsyn till det tidskrävande arbetet med att kräva in kompletteringar i många ärenden är detta ett mycket gott resultat. Under de senaste åren har en successiv förbättring av måluppfyllelsen skett. Fortsatt arbete med att utveckla metoder för lämpliga och likartade bedömningar i tillsynen fortgår liksom information och utbildning till ställföreträdarna i syfte att förbättra kvaliteten i deras redovisning.

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 30 april 2018

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 30/4 2018	Redovisning 30/4 2017	Förändring
<i>Överförmyndarnämnden</i>	141	112	29
<i>Gode män och förvaltare, ej ekb*</i>	1 759	1 908	-149
Varav arvoden och ersättningar, netto	1 595	1 740	-145
Varav övriga kostnader	164	168	-4
<i>Gode män, ekb*</i>	13	5	8
Varav arvoden och ersättningar, netto	0	0	0
Varav övriga kostnader	13	5	8
Summa	1 913	2 025	-112

* ensamkommande barn

Prognos resultat 2018

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
<i>Överförmyndarnämnden</i>	460	530	70	417
<i>Gode män och förvaltare, ej ekb*</i>	6 023	6 023	0	4 743
Varav arvoden och ersättningar, netto	5 200	5 200	0	4 642
Varav övriga kostnader	823	823	0	428
Varav resultatpåverkan från föregående år	0	0	0	-327
<i>Gode män, ekb*</i>	63	63	0	-1 817
Varav arvoden och ersättningar, netto	0	0	0	-1 845
Varav övriga kostnader	63	63	0	28
Summa nettokostnader, tkr	6 546	6 616	70	3 343
<i>varav kostnader</i>	<i>18 652</i>	<i>18 722</i>	<i>70</i>	<i>22 214</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>12 106</i>	<i>12 106</i>	<i>0</i>	<i>18 871</i>

* ensamkommande barn

Analys och kommentar

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott som uppgår till 292 tkr för perioden januari-april vilket är ett något högre överskott jämfört med samma period 2017 (153 tkr). Såväl intäkter som kostnader är lägre under 2018, främst

beroende på att godmanskap för ensamkommande barn minskat. Även godmanskaps- och förvaltarshipsärenden för andra huvudmän har minskat något men det är ännu för tidigt att dra några slutsatser gällande helårsprognosen.

Överförmyndarnämnden

Verksamhetsområdets redovisade kostnader består huvudsakligen av arvoden och andra ersättningar till nämndens ledamöter. Även kostnader i samband med utbildning och konferenser ingår. För årets första fyra månader redovisas något högre kostnader än motsvarande period 2017 och ett överskott om 70 tkr prognostiseras för helår 2018.

Gode män och förvaltare, ej ekb

Verksamhetsområdets nettokostnader består främst av arvoden och andra ersättningar till gode män och förvaltare. En mindre del utgörs av kostnader för exempelvis rekrytering, utbildning och stöd samt administrativa kostnader av olika slag.

När det gäller arvodering av ställföreträdare så sker den efter granskning av årsräkning och årsredogörelse för varje uppdrag. I samband med granskningen görs en bedömning av uppdragets omfattning/svårighetsgrad och arvode utbetalas utifrån dessa parametrar. I normalfallet sker utbetalning till ställföreträdaren vid tre tillfällen under året. Då granskningsarbetet pågår under en stor del av verksamhetsåret återstår det i april fortfarande många räkningar att granska vilket medför att viss del av redovisade kostnader utgörs av en bedömning. Verksamhetsområdets intäkter består av den del av bruttokostnaderna som huvudmännen själva ska bekosta grundat på inkomst och förmögenhet, enligt lagstiftning i Föräldrabalken. De faktiska intäkterna kan dock inte fastställas förrän året efter verksamhetsåret eftersom det är först då som huvudmannens totala ekonomiska situation är klarlagd. Av ovanstående resonemang följer att innevarande års intäkter i sin helhet utgörs av en bedömning och att en resultatpåverkande post uppstår under året. Det är ännu för tidigt att uttala sig om det blir en positiv eller negativ påverkan på 2018 års resultat, härrörande från verksamhetsår 2017. Utifrån tidigare erfarenhet görs bedömningen att huvudmännen i genomsnitt kommer att svara för 54 % av bruttokostnaden för arvoden och övriga ersättningar.

Det kan konstateras att det är svårt att förutse eventuella ekonomiska följder för nämndens nettokostnader inom verksamhetsområdet. Skälen är flera, bland annat är det tingsrätten, inte överförmyndarnämnden, som oftast beslutar om godmanskap och förvaltarship. Dessutom är det olika hur ställföreträdarna väljer att göra vad gäller att begära arvode eller inte men det kan konstateras att majoriteten vill ha arvode för sina insatser. Arvodets storlek varierar, bland annat utifrån uppdragets omfattning/karaktär och ärendestocken förändras kontinuerligt. Ytterligare ett skäl är att huvudmännens ekonomiska situation påverkar och avgör om huvudmannen och/eller kommunen ska bekosta arvodet. Förändringar i huvudmännens inkomster respektive förmögenhet kan följaktligen få konsekvenser på nämndens ekonomi eftersom betalningsförmågan prövas årligen.

Med anledning av ovan nämnda osäkerhetsfaktorer avviker inte prognos från budget i detta skede.

Gode män, ekb

Under januari-april har arvoden och ersättningar motsvarande ett belopp av cirka 2 000 tkr utbetalats vilket är 2 400 tkr lägre än under samma period 2017. I driftsammandraget redovisas endast nettokostnad och då intäkterna fullt ut täcker kostnaderna redovisas följaktligen noll på denna rad. Då många ungdomar blir myndiga under 2018 minskar arvodeskostnaderna kontinuerligt eftersom det inte fylls på med nya barn i samma utsträckning. Hittills har endast hälften så många ärenden anordnats jämfört med förra året. Under 2017 beviljades överförmyndarnämnden extra intäkter motsvarande 3 000 tkr för att kompensera för de förändrade statsbidragsregler som infördes 1 juli. Då Migrationsverket införde övergångsregler kunde nämnden återsöka faktiska kostnader under hela året vilket medförde att i bokslut 2017 redovisades nettointäkter på -1 845 kr i stället för nollresultat.

Överförmyndarnämnden har endast en mindre budget avsatt för verksamhetsområdet, bland annat för rekrytering och utbildning av gode män för ensamkommande barn. När det gäller arvoden och ersättningar saknar nämnden budget eftersom kostnaderna tidigare i stort sett täckts av statsbidrag. Numera består bidragen av schablonbelopp som ska täcka olika nämnders kostnader relaterade till asylsökande ensamkommande barn. Då det ännu inte fastslagits hur bidragen ska fördelas internt mellan berörda nämnder har överförmyndarnämnden fått beslut om extra intäkter om 6 000 tkr även under 2018. I och med detta samt Migrationsverkets ovan nämnda övergångsregler som även delvis påverkar årets intäkter, bedömer nämnden att ekonomin kommer att vara i balans under 2018.

Resultaträkning per den 30 april 2018

Resultaträkning, tkr Verksamhet	Redovisning 30/4 2018	Redovisning 30/4 2017	Förändring
Intäkter	3 964	6 528	-2 564
Kostnader	-5 877	-8 553	2 676
Planenliga avskrivningar	0	0	0
Verksamhetens nettokostnad	-1 913	-2 025	112
Finansnetto	0	0	0
Resultat före kommunbidrag	-1 913	-2 025	112
Kommunbidrag	2 205	2 178	27
Periodens resultat	292	153	139

Resultaträkning, prognos

Resultaträkning, tkr	Prognos helår	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
Intäkter	12 106	12 106	0	18 871
Kostnader	-18 652	-18 722	70	-22 214
Planenliga avskrivningar	0	0	0	0
Summa nettokostnad	-6 546	-6 616	70	-3 343
Finansnetto	0	0	0	0
Resultat före kommunbidrag	-6 546	-6 616	70	-3 343
Kommunbidrag	6 616	6 616	0	6 534
Årets resultat	70	0	70	3 191

Externa intäkter

Den 30 april

3 964 tkr

Prognos

12 106 kr